

**De grootste kaperbuit
aller tijden**

**Piet Heyn en de
Zilvervloot**

De grootste kaperbuit aller tijden

Piet Heyn en de Zilvervloot

Hoe één gewaagde expeditie de
wereldgeschiedenis veranderde

Gaëtan Algoet

Colophon

Title: *De grootste kaperbuit aller tijden - Piet Heyn en de Zilvervloot*

Compilation, translation and editing: Gaëtan Algoet

Historical reconstruction: based on primary and secondary sources

Illustrations and visual material: Blue Pearl

Design: author

Language: Nederlands

First edition: 2026

Revision : 1.01

Website: <https://www.GaetanAlgoet.eu>

Contact / Errata: GaetanAlgoet@hotmail.com

Legal Statement

This book has been compiled from primary historical sources and established modern scholarship. Where necessary, texts have been translated, edited, and contextualized by the author to make them accessible to an English-language readership. Every effort has been made to ensure historical accuracy; nevertheless, original sources reflect the perspectives and biases of their time. Interpretations offered here are historical and contextual; the author accepts no legal liability for conclusions drawn from those sources.

Author Responsibility

The author is solely responsible for the selection, translation, annotation, and editorial decisions contained in this volume. Any errors, omissions, or interpretive judgments are the responsibility of the author alone.

Image Rights and Credits

Images in this book are derived from historical prints, engravings, maps, and contemporary digital reconstructions. Where possible, material in the public domain has been used; other images are reproduced under license or with permission from rights holders. Digital processing has been applied to improve legibility and visual coherence; such processing is intended for illustrative purposes and does not imply literal eyewitness accuracy. For queries about image provenance or permissions, please contact the author or publisher (see contact details below).

Sources and Representation

Primary sources cited are predominantly European and colonial in origin. Indigenous and non-European perspectives are therefore often mediated through those sources. The author has added critical commentary and footnotes where feasible to highlight alternative viewpoints and contextual limitations.

Permissions, Corrections, and Inquiries

For requests to reproduce material, to report errors, or to request additional information, please contact: GaetanAlgoet@hotmail.com. Permission to

reproduce any part of this work must be obtained in writing from the rights holder.

Privacy Statement

No sensitive personal data concerning living individuals has been published in this work. Any personal information included complies with applicable privacy laws and ethical standards.

Copyright

© 2026 Gaëtan Algoet. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means—electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise—without the prior written permission of the author, except as permitted by law.

Author Bio & Bibliography

Gaëtan Algoet is a Belgian researcher, writer, and publisher specializing in microhistory, maritime reconstruction, and the rediscovery of forgotten worlds. He published his first books in 2009 and 2010 and resumed his historical work starting in 2025, refining earlier manuscripts and expanding them into an international series. His research received regional attention through an interview on ROBtv, which was later included in their 2025 annual review.

As the founder of **Algoet Publishing**, he strives for historically accurate publications that achieve a high standard in both content and aesthetics. His work appears in Dutch, German, and English and is distinguished by meticulous source research, respect for context, and a clear, accessible narrative style.

Samenvatting

In 1628 veranderde één enkele zeeslag de loop van de wereldgeschiedenis. Met de verovering van de Spaanse Zilvervloot behaalde Piet Heyn de grootste kaperbuit aller tijden. De buit leverde de Republiek der Verenigde Nederlanden een ongekennde financiële overwinning op en bracht de Spaanse wereldmacht een zware slag toe. Maar achter dit beroemde succes schuilt een veel groter verhaal.

Dit boek neemt de lezer mee naar de zeventiende eeuw, toen de Atlantische Oceaan het strijdtoneel vormde van een wereldwijde machtsstrijd tussen Spanje, Portugal en de opkomende Republiek. Centraal staat de West-Indische Compagnie (WIC), een unieke organisatie die handel, kolonisatie en oorlogsvoering combineerde en beschikte over bevoegdheden die normaal alleen aan een staat toebehoorden.

Aan de hand van eigentijdse bronnen wordt het leven van Piet Heyn gereconstrueerd, van zijn jeugd in Delfshaven en zijn jaren als Spaanse galeislaaf tot zijn loopbaan bij de VOC en later de WIC. Zijn expedities naar Brazilië, de verovering van Salvador da Bahia, de jarenlange kaapvaart in het Caribisch gebied en uiteindelijk de zorgvuldig voorbereide jacht op de Zilvervloot worden stap voor stap gevolgd.

Bijzondere aandacht gaat uit naar de beroemde expeditie van 1628. De voorbereidingen, de samenstelling van beide vloeten, de gekozen strategie, de gebeurtenissen in de Baai van Matanzas en de enorme buit worden uitvoerig behandeld op basis van historische documenten. Daarnaast bevat dit boek complete scheepslijsten, originele zeventiende-eeuwse verslagen, officiële WIC-documenten, eigentijdse lofzangen en een uitgebreide vergelijking van de waarde van de buit in historisch en modern perspectief.

Meer dan alleen een biografie laat dit werk zien hoe maritieme strategie, internationale handel, economische belangen en politieke besluitvorming nauw

met elkaar verweven waren. Het plaatst Piet Heyn in zijn historische context en laat zien dat zijn grootste overwinning geen toeval was, maar het resultaat van jarenlange voorbereiding, uitstekende inlichtingen, vakmanschap en doordacht leiderschap.

Gebaseerd op primaire bronnen en moderne historische inzichten biedt dit boek een toegankelijke, maar diepgaande reconstructie van een van de meest indrukwekkende maritieme ondernemingen uit de Nederlandse geschiedenis. Het laat zien waarom de verovering van de Zilvervloot, bijna vier eeuwen later, nog steeds geldt als de grootste en beroemdste kaperbuit aller tijden.

Inleiding

Dit boek is niet ontstaan uit een lang gepland onderzoeksproject, maar uit een onverwachte vraag van de Amerikaanse uitgever Signum Ops. Zij namen contact met mij op met de vraag of ik een Engelstalig boek wilde schrijven over het leven van de Nederlandse zeeheld Piet Heyn. Omdat mijn eerdere publicaties over maritieme geschiedenis en archeologie ook in de Verenigde Staten belangstelling hadden gewekt, meenden zij dat ik de juiste persoon was om dit project op mij te nemen.

Die vraag kwam op een ogenblik waarop ik volop bezig was met een ander omvangrijk werk: de vertaling en historische bewerking van *The Red Rover* uit 1827. Dat project werd tijdelijk opzijgeschoven toen ik mijn archieven begon door te nemen. Al snel bleek dat ik in de loop der jaren een aanzienlijke verzameling documenten, oude boeken, kaarten, gravures en notities over Piet Heyn had opgebouwd. Veel daarvan was oorspronkelijk verzameld voor onderzoek naar de Nederlandse aanwezigheid in het Caribisch gebied en de geschiedenis van de West-Indische Compagnie.

Naarmate het onderzoek vorderde, werd duidelijk dat een eenvoudige Engelstalige biografie geen recht zou doen aan het onderwerp. Piet Heyn was immers veel meer dan de veroveraar van de Zilvervloot. Zijn leven weerspiegelt de opkomst van de Republiek als maritieme grootmacht, de wereldwijde strijd tussen Spanje, Portugal en de Nederlanden en de steeds belangrijker rol van de West-Indische Compagnie in de Atlantische wereld.

Tijdens het schrijven heb ik daarom gekozen om niet alleen zijn levensverhaal te vertellen, maar ook de historische achtergrond uitvoerig te belichten. De expeditie naar Brazilië, de verovering van Salvador da Bahia, de ontwikkeling van de West-Indische Compagnie, de kaapvaart in het Caribisch gebied en uiteraard de beroemde verovering van de Spaanse Zilvervloot worden in hun bredere context geplaatst. Alleen op die manier wordt duidelijk waarom Piet

Heyn uitgroeide tot een van de bekendste zeehelden uit de Nederlandse geschiedenis.

Voor dit boek werd zoveel mogelijk gebruikgemaakt van oorspronkelijke zeventiende-eeuwse bronnen. Talrijke oude teksten zijn vertaald of omgezet naar modern Nederlands, waarbij de oorspronkelijke betekenis en historische sfeer zoveel mogelijk behouden zijn gebleven. Waar nodig werden verouderde woorden verklaard en historische gebeurtenissen voorzien van extra toelichting, zodat ook de hedendaagse lezer de oorspronkelijke bronnen zonder moeite kan volgen.

Hoewel dit werk gebaseerd is op grondig historisch onderzoek, is het bewust geschreven voor een breed publiek. Zowel de geïnteresseerde lezer als de ervaren historicus zal er nieuwe inzichten in kunnen vinden. De combinatie van primaire bronnen, kaarten, scheepslijsten en illustraties biedt een zo volledig mogelijk beeld van het leven van Piet Heyn en van de gebeurtenissen die hem onsterfelijk maakten.

Wat begon als een verzoek om een Engelstalige uitgave te schrijven, groeide uiteindelijk uit tot een veel omvangrijker project. Eerst in mijn moedertaal geschreven alvorens naar het Engels te vertalen. Het resultaat is het boek dat nu voor u ligt: een zo volledig mogelijke reconstructie van het leven, de expedities en de historische betekenis van Piet Heyn, gebaseerd op de kennis en bronnen die vandaag beschikbaar zijn.

Ik wens u veel leesplezier tijdens deze reis naar de zeventiende eeuw, een tijd waarin moed, ondernemingszin en zeemanschap de loop van de geschiedenis konden veranderen.

Gaëtan Algoet

Inhoud

De West Indische Compagnie.....	1
Piet Heyn °1577 +1629	7
1623-1624 De expeditie naar Salvador	11
1624-1625 De nasleep en tegenexpedities	33
1626 – 1628 Buit tussen de Cariben, Brazilië en de Atlantische route.....	43
1628 - De jacht op de zilvervloot.	51
De grootste enkele buit in vergelijkend perspectief	65
Nederlandse cargolijst	71
Nederlandse scheepslijst (31)	81
Spaanse scheepslijst (21).....	83
TRIOMF	90
Kort verhael van de reis	91
Edele, wijze, voorzienige, zeer geachte heren.	129
Lofzang voor Piet Heyn.....	131
De Duinkerker kapers	135
Bronnen	141
Auteursbio en werken.....	143
Verborg en verloren schatten in de Dominicaanse Republiek	145
Historische scheepswrakken rond Hispaniola	147
Avalon onthuld	149
Het geheim van de broederschap	151
Tussen Velt & Bergh.....	153
Amerika onthuld.....	155

Het piratenleven onthuld 17 ^{de} eeuw	157
Het piratenleven onthuld 18 ^{de} eeuw	159
Het piratenleven onthuld 19 ^{de} eeuw	161
De grootste kaperbuit aller tijden.....	163
De rode piraat	165
De slag in de baai van Maimon	167
A hundred Giants:	169

De West Indische Compagnie.

De Geoctrooieerde Westindische Compagnie (WIC), opgericht in 1621 op grond van een octrooi van de Staten-Generaal, was meer dan een handelsmaatschappij. Zij functioneerde als een quasi-soevereine ondernemingsstaat in de Atlantische wereld.

Opgericht op basis van een octrooi van de Staten-Generaal, combineerde de Compagnie commerciële ondernemingen met bestuurlijke en militaire bevoegdheden. Dit hoofdstuk verklaart, in detail en in heldere verhalende stijl, welke bevoegdheden de WIC bezat, waarom en hoe zij een bewapende vloot in stand hield, hoe die vloot in de praktijk opereerde, en hoe de maritieme activiteiten van de Compagnie zich verhouden tot de nationale Nederlandse marine. Het doel is de lezer een helder, geïntegreerd beeld te geven van een instelling die de grenzen tussen koopman, gouverneur en strijdende macht vervaagde.

De bevoegdheid van de WIC vloeide voort uit een formeel octrooi dat door de Nederlandse autoriteiten was verleend. Dat octrooi gaf een exclusief monopolie op handel, vestiging en exploitatie in aangewezen gebieden van West-Afrika en Amerika. Ze ging gepaard met een reeks buitengewone rechten. De Compagnie mocht forten en handelsposten bouwen, gouverneurs en lokale ambtenaren benoemen, civiele en strafrechtelijke rechtspraak uitoefenen binnen haar territoria, en verdragen sluiten met inheemse heersers. Kortom, de WIC was gemachtigd op te treden als regering in haar domeinen.

Cruciaal was dat het octrooi ook militaire prerogatieven verleende. De Compagnie kreeg toestemming om schepen te bewapenen, haar bezittingen met geweld te verdedigen en uit te breiden, en kaperbrieven uit te geven die kaping van vijandelijke koopvaardij toestonden. Deze juridische instrumenten

maakten de WIC niet louter tot een commercieel kartel, maar tot een actor met de wettelijke bevoegdheid om oorlog te voeren, prijzen te veroveren en dwang uit te oefenen in overzeese gebieden. In de praktijk stelde de juridische status van de Compagnie haar in staat bestuur, handel en oorlogsvoering te combineren op manieren die een puur particuliere onderneming niet kon.

Vanaf het begin onderhield de WIC een vloot die was samengesteld op haar hybride missie. De schepen van de Compagnie vielen in verschillende categorieën. Bewapende koopvaarders die vracht vervoerden en, indien nodig, konden vechten. Transportschepen voor troepen, kolonisten en voorraden, en speciaal gebouwde oorlogsschepen voor offensieve operaties. Het ontwerp van de vloot weerspiegelde de dubbele eisen van handel en strijd. Schepen moesten laadcapaciteit en uithoudingsvermogen hebben voor transatlantische reizen, maar ook bewapening en ruimte voor soldaten.

De financiering van de vloot kwam van aandeelhouders, prijsgelden en, soms, directe staatssteun. Kaperij was een centrale inkomstenbron. Door het uitgeven van kaperbrieven machtigde de WIC particuliere kapiteins en Compagnieschepen om vijandelijke koopvaardischepen en hun ladingen te veroveren. De opbrengst werd verdeeld tussen de veroveraars en de Compagnie. Het veroveren van prijzen verrijkte zowel investeerders en leverde de Compagnie materiële middelen op zoals kanonnen, voorraden en soms veroverde schepen die in dienst konden worden genomen. De WIC kon daardoor een oorlogscapabele maritieme macht in stand houden zonder uitsluitend op staatsmiddelen te vertrouwen.

De maritieme operaties van de WIC combineerden commerciële doelstellingen met strategische militaire doeleinden. Typische missies omvatten het beschermen van convoien en koloniën, het onderscheppen van vijandelijke handel, het aanvallen van vijandelijke havens en schatvloten, en het veroveren van strategische eilanden en forten. Expedities konden expliciet militair van aard zijn, geplande aanvallen op vijandelijke koloniën of schatkovoien, of

defensief, zoals escorte van konvooien en het ontzetten van belegerde nederzettingen.

Tactisch legden de WIC-operaties de nadruk op flexibiliteit. Kapiteins moesten bedreven zijn in konvooitechnieken, amfibische landingen en het kapen van vijandelijke koopvaardij. Schepen voerden vaak detachementen soldaten en mariniers mee voor landoperaties. Forten en versterkte handelsposten maakten deel uit van het verdedigingsnetwerk van de Compagnie. Kapers die onder WIC-vlag opereerden, gebruikten snelheid en verrassing om prijzen te veroveren, terwijl grotere Compagnie-eskaders konden worden samengebracht voor grootschalige aanvallen. De maritieme praktijk van de WIC vermengde daarmee zeemachtvoering, koloniale expeditieoorlogsvoering en bescherming van commerciële konvooien.

De mannen die de WIC dienden vormden een gemengd korps van koopvaardijkapiteins, zeerofficieren, soldaten en kapers. De commandostructuren verschilden. Sommige expedities werden geleid door door de Compagnie benoemde gouverneurs of directeuren, andere door ervaren zee kapiteins die commerciële en militaire bevoegdheden combineerden. Officieren en bemanningen werden geworven op de maritieme arbeidsmarkt, zeelieden, kanonniers en soldaten die in dienst konden treden onder Compagniesalaris of als kaper onder contract.

De administratie van de maritieme zaken van de Compagnie vereiste logistiek op grote schaal. Het bevoorraden van trans-Atlantische reizen, het onderhouden van scheepswerven en arsenalen, het werven en betalen van bemanningen, en het beheren van prijsrechten die veroverde goederen behandelden. De WIC richtte lokale administratieve centra op, forten, pakhuizen en rechtbanken, zodat veroverde goederen konden worden geïnventariseerd, verkocht en verdeeld. Dit administratieve apparaat veranderde maritieme actie in commercieel gewin en hield operaties over lange afstanden in stand.

Hoewel de WIC haar eigen bewapende vloot had, opereerde zij niet geïsoleerd van de Staatsvloot. De twee instellingen verschilden in mandaat en financiering. De nationale vloot verdedigde de belangen van de Republiek in Europese wateren en voerde zeeslagen, terwijl de WIC zich concentreerde op het Atlantische en koloniale toneel. Toch overlappen en verstrengelen hun activiteiten elkaar.

In oorlogstijd coördineerden de Republiek en de Compagnie vaak operaties. De staat kon Compagnieschepen opeisen, en Compagnieschepen konden voor bepaalde campagnes onder staatsbevel worden geplaatst. Omgekeerd vulden de kaperactiviteiten en koloniale offensieven van de WIC de nationale strategie aan door de vijandelijke handel te verzwakken en overzeese basissen te veroveren. Spanningen waren echter frequent. Het winststreven van de WIC leidde soms tot prioriteiten die in strijd waren met strategische militaire behoeften. De beperkte middelen van de Compagnie konden ontoereikend zijn voor langdurige campagnes zonder staatssteun. Bovendien betekende de juridische autonomie van de WIC dat haar gouverneurs en kapiteins soms lokale doelstellingen nastreefden die bredere diplomatieke of militaire plannen bemoeilijkten.

Het model van de WIC, particulier kapitaal dat quasi-soevereine macht uitoefende, leverde zowel opvallende successen als structurele zwaktes op. Kaperij en verovering brachten spectaculaire winsten wanneer het veroveren van prijzen en koloniale innames rendeerde, maar de kosten voor het onderhouden van forten, garnizoenen en vloten waren enorm. De financiën van de Compagnie waren wisselvallig. Dure expedities konden investeerders ruïneren, en concurrentie van andere Europese mogendheden knabbelde aan de monopoliewinsten. Administratieve corruptie, logistieke moeilijkheden en de grote afstand van Atlantische operaties zetten de onderneming verder onder druk.

In de loop der tijd verminderden deze drukfactoren, samen met veranderende staatsprioriteiten en de opkomst van rivaliserende koloniale mogendheden, de doeltreffendheid van de WIC. Het onvermogen van de Compagnie om langdurige campagnes vol te houden zonder staatssteun en de toenemende complexiteit van het imperiale bestuur droegen bij aan haar geleidelijke verval. Toch liet de WIC, zelfs toen haar macht afnam, een blijvende erfenis achter. Zij institutionaliseerde bedrijfsvoering als oorlogsinstrument en koloniaal bestuur. Zij vormde de Atlantische handelsroutes en toonde hoe vroegmoderne staten onderdelen van hun imperium aan particuliere ondernemingen uitbesteedden.

Wie de Atlantische geschiedenis van de zeventiende eeuw wil begrijpen, moet de WIC begrijpen. Het was een handelsmaatschappij die was begiftigd met juridische en militaire bevoegdheden, waardoor zij koloniën kon stichten, oorlog kon voeren en volkeren ver van Europa kon besturen. Haar vloot was zowel koopvaardij als oorlogsmachine. Haar kapiteins waren handelaars en strijders. Haar rechtbanken en forten waren instrumenten van zowel handel als soevereiniteit. De relatie tussen de WIC en de nationale marine was zowel samenwerkend als concurrerend, complementair en conflictueus. Voor lezers van maritieme biografieën en koloniale geschiedenis is het erkennen van deze hybride aard essentieel. Mannen die onder de vlag van de WIC voeren, dienden een compagnie die als een staat kon optreden, en hun daden moeten worden gelezen in het licht van een instelling die winst, macht en oorlogsvoering op volle zee verenigde.

Nu het institutionele en maritieme kader van de WIC duidelijk is, verschuift de focus naar een van haar meest opvallende zeehelden: Piet Heyn. Zijn carrière kan alleen goed worden begrepen tegen de achtergrond van de bevoegdheden, middelen en spanningen die we zojuist hebben beschreven — de combinatie van kaperij, staatsbelang en commerciële doelstellingen die de WIC kenmerkte.